

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.213/2024/6.

A felperes:

felperes neve Kft. (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bódor Sarolta ügyvéd (ügyvéd címe)

Az alperes:

alperes neve Kft. (alperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Barazutti László ügyvéd (jogi képviselő címe)

A per tárgya:

Szerződés teljesítése és kártérítés

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Szolnoki Törvényszék 24.G.20.924/2023/29.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

A felperes, 24.G.20.924/2023/30.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és az alperes által felperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 2 273 800 (kettőmillió-kettőszázhetvenháromezer-nyolcszáz) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 148 000 (egyszáznegyvennyolcezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A tényállás

[1] A felperes és az A... Zrt. között település 1 neve, 2021. június 01. napján szállítási szerződés (a továbbiakban: szállítási szerződés) jött létre, amelyben a felperes 40 darab 6 000 literes tűzi horganyzott abroncs felhasználásával, 36 hónapon keresztül természetes viszonyok között száradt, kocsánytalan tölgyből készült ún. „Ászokhordó” leszállítását vállalta darabonként nettó 2 970 000 forint, összesen nettó 118 800 000 forint értékben. A felperes a szerződésben 2022. január 31. napjáig 8 darab hordót, majd havonta 8-8 darab hordót vállalt szállítani, az utolsó 8 darab hordó leszállításának határideje 2022. május 31. napja volt.

[2] A felperes személy 1 neve egyéni vállalkozótól a település 2 neve, 2021. június 12. napján létrejött szerződéssel 45 darab 6 000 literes kerek tölgyfából készült, faajtóval és rozsdamentes csavarral szerelt hordót rendelt meg. Az átadás várható határidejét az A... Zrt.-vel megkötött szerződés szerinti ütemezéssel egyezően határozták meg azzal, hogy a 40 darabon felüli 5 darab hordó átadási idejét 2022. június 30. napjában jelölték meg. A hordók nettó vételárát 2 007 000 forintban fogadták el.

[3] A felperes képviselőjében a szerződések megtárgyaláskor személy 2 neve, a felperes ügyvezetőjének fia járt el. A felperes a szerződés megkötésekor tájékoztatta az alperest, hogy a hordókat továbbértékesítés céljából rendeli meg.

[4] A felperes a szerződés alapján személy 1 neve egyéni vállalkozó részére 2021. június 14. napján 8 millió forint vételárelőleget megfizetett.

[5] személy 1 neve az egyéni vállalkozása jogutódjaként 2021. augusztus 4. napján megalapította az alperesi kft., mely a cégjegyzékbe 2021. augusztus 18. napján került bejegyzésre, annak jelenlegi ügyvezetője személy 1 neve lánya, személy 3 neve.

[6] A felperes 2021. szeptember 17. napján a 8 millió forinton felül további 3 810 000 forint vételárelőleget fizetett meg az alperes, mint szerződésbe került vállalkozó részére.

[7] A felperes és az A... Zrt. 2022. január 14. napján a szállítási szerződés végső teljesítési határidejét 2022. szeptember 30. napjára módosították.

[8] Az alperes 2022. március 18. és 2022. december 14. napja között összesen 26 darab hordót gyártott le a felperes részére, aki azokat a saját szállítóeszközével szállította el, az ellenértéket pedig a szállítás ütemével egyezően, de többnyire a szerződéstől eltérően, azok átvételét követően fizette meg az alperes részére.

[9] A felperes annak érdekében, hogy biztosítsa a szállítási szerződés szerinti hordók rendelkezésre állását – az alperes előzetes értesítése nélkül – 2022. szeptember 1. napján a C... Kft.-vel 2 darab 6 000 literes kerek tölgyfahordó 2022. december 14. napjáig történő legyártására kötött szerződést. A hordók szerződés szerinti vételára darabonként 3 135 000 forint + áfa volt.

[10] Mivel a gyártás üteme a felek szerződéséhez képest és a szállítási szerződés végső határidejét figyelembe véve is elmaradt, nyilvánvalóvá vált, hogy 2022 évben a felperes nem tudja leszállítani a szerződésben vállalt 40 darab hordót a megrendelője részére, ezért a felperes és az A... Zrt. 2022. szeptember 29. napján ismételten módosították a szállítási szerződést. A módosítással a leszállítandó hordók számát 28 darabra csökkentették és megállapították, hogy az addig leszállított 20 darab hordon felül még további 8 darab hordó leszállítására köteles a felperes. A módosított teljesítési határidő szerint a felperes 4 darab hordót 2022. október 31. napjáig, 2 darab hordót 2022. november 30. napjáig, míg az utolsó két darab hordót 2022. december 16. napjáig vállalta leszállítani. A szállítási szerződés kiegészítésével a felperes a késedelme esetére 25 millió forint kötbér fizetésére vállalt kötelezettséget.

[11] A felperes képviseletében eljáró személy 2 neve a hordók elkészültének idejével kapcsolatos egyeztetések során 2022. október 15. napján tájékoztatta az alperest a módosított szállítási szerződés szerinti teljesítési határidőkről, továbbá a késedelme esetére kikötött kötbér összegéről. Tájékoztatta az alperest, hogy két hordót máshonnan beszerezett és 2022. december 16. napjáig a megrendelője részére teljesítendő további 4 darab hordó legyártását kérte. Az alperes 2022. november 30. napján 2 darab, majd 2022. december 14. napján újabb 2 darab hordót adott át a felperes részére, aki a C... Kft.-től november végén és december közepén átvett két hordóval együtt a megrendelője felé a módosított szállítási szerződés szerint teljesített.

[12] A felperes 2023. március 21. napján kelt levelében felszólította az alperest, hogy a szerződés szerint még át nem adott 19 darab hordót 3 hónapon belül a szerződés szerinti vételáron szállítsa le. Az alperes a teljesítéstől elzárkózott, válaszában arra hivatkozott, hogy a szerződés megkötésétől eltelt időben a COVID járvány, az Orosz-ukrán háború miatt a villamosenergia, a tülfyaanyag és a bérköltségek jelentősen emelkedtek. Hivatkozott továbbá arra, a szerződésüket akként módosították, hogy a hordók darabszámát 28 darabra csökkentették, amelyből 26 darabot átadott, két hordó pedig máshonnan került a felperes által beszerzésre, amelyre figyelemmel a szerződésüket lezárták.

[13] Az alperes 2023. július 26. napján 3 810 000 forint értékben sztornó számlát állított ki, 2023. október 5. napján pedig a személy 1 neve által a 8 millió forint előlegről kiállított számlát módosította akként, hogy annak értéke 4 millió forint lett. A felperes a módosított előlegszámlát nem fogadta be azt visszaküldte az alperes részére.

A kereseti kérelem és az ellenkérelem

[14] A felperes módosított keresetében az alperest arra kérte kötelezni, hogy 60 napon belül gyártson le és adjon át a részére 19 db 6 000 literes tülfyahordót, darabonként 2 548 890 forint vételáron, azzal, hogy a hordók vételárát a szállítás előtt megfizeti. Kérte továbbá kötelezni alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a részére szerződésszegéssel okozott kár jogcímen 2 865 120 forintot és annak 2022. december 22. napjától a kifizetésig a vállalkozások között érvényesíthető késedelmi kamatát.

[15] Az elsőfokú bíróság 4. sorszám alatti hiánypótló végzésére tekintettel kiegészített tartalommal 2024. január 16. napján előterjesztett keresetlevélben a kereseti kérelem részeként a felperes a perrel felmerülő költségei megtérítését is kérte. Az ügyvédi munkadíjat a vonatkozó általános szabályok szerint kérte megállapítani, bejelentette, továbbá, hogy nem áfa alany. A keresetlevél záró részében az illetékvisszatérítés alól mentesítő költségfeljegyzési jog engedélyezését kérte.

[16] Az elsőfokú bíróság az illeték megfizetésre kiterjedő részleges személyes költségfeljegyzési jog engedélyezése iránti kérelmet 6. sorszám alatti végzésével elutasította, egyúttal felhívta a felperest 1 500 000 forint eljárási illeték megfizetésére a keresetlevél visszautasításának terhe mellett. A felperes 2024. január 24-én benyújtott banki igazolással támasztotta alá, hogy az illetékfizetésnek eleget tett. A bíróság ezt követően már alkalmasnak találta a keresetlevelet a perfelvételre és azt a Pp. 179. § (1) bekezdés, valamint 114. § és 199. § szabályai szerint észrevételre adta ki az alperes részére.

[17] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítélete és annak perköltséggel kapcsolatos rendelkezésére vonatkozó indokai

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelemnek túlnyomórészt helyt adva, kötelezte az alperest 19 db 6 000 literes, pontosan körülírt tölgyfahordó legyártására és felperes részére történő átadására, darabonként bruttó 2 548 890 forint vételárért. A bíróság részletesen meghatározta a teljesítési ütemezés részhatáridőit. A perköltségviseléssel kapcsolatban akként rendelkezett, hogy 863 800 forint megfizetésére kötelezte alperest felperes javára. Ezt meghaladóan a keresetet 2 865 120 forint és járulécai kártérítési igény tekintetében elutasította. A részletes jogi indokolás utolsó részében{[54]-[55] bekezdések} kifejtette, hogy a felperes perköltségét 1 000 000 forint ügyvédi munkadíjban állapította meg az irányadó IM rendelet szabályai szerint. Egyéb költséget, így a lerótt eljárási illetéket a törvényszék a perköltség keretében figyelembe venni nem tudta, tekintettel arra, hogy azt a felperes nem számította fel a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján ezért az javára nem volt figyelembe vehető a bíróság álláspontja szerint. Ezt követően a bíróság a 94%-os felperesi pernyertességből kiindulva osztotta meg a felek között a perköltséget és ekként határozta meg 863 800 forint összegben a kizárólag ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltséget felperes javára.

A felperes fellebbezése és alperes fellebbezési ellenkérelme

[19] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak részbeni megváltoztatását és kizárólag a perköltség tekintetében az alperes marasztalásának 2 273 800 forintra történő felemelését. A fellebbezésben ezzel kapcsolatban azt sérelmezte, hogy a bíróság perköltségként nem vette figyelembe az általa lerótt illeték összegét. Hangsúlyozta, a 2024. január 16. napján kelt keresetlevelének érdemi részében a perrel felmerülő költségeit kérte megtéríteni, a többes szám alkalmazása a költségek tekintetében egyértelműen jelezte, hogy az kiterjed az illetékre is.

[20] Idézte a Pp. 81. § (1), (2) bekezdés vonatkozó szabályait, mely alapján álláspontja szerint egyértelmű, hogy az általa megjelölt perrel kapcsolatban felmerülő költségek körébe a lerótt illetéket is figyelembe kell venni, tekintettel arra, hogy erre nézve is költségterítési igényt kívánt érvényesíteni. Hangsúlyozta, hogy az illeték lerovásra éppen az elsőfokú bíróság költségkedvezményt elutasító végzése folytán került sor, tehát maga a bíróság kötelezte őt az említett végzésben illeték lerovásra, melynek az összegét is maga a bíróság határozta meg. Megjegyezte, az, hogy az ügyvédi munkadíjat a felmerülő valamennyi költség közül kiemelte, nem jelenti azt, hogy más költségekre ne tartana igényt.

[21] Kérte figyelembe venni a Pp. 81. § (2) bekezdéshez kapcsolódó CKOT 2019. november 28-án elfogadott 5. számú állásfoglalását, mely a köztudomás szerint az igényérvényesítéssel együtt járó költségekre is kiterjeszti a költségfelszámítás lehetőségét. Álláspontja szerint ez nem leszűkíthető a perköltség-felszámítás körére, a lerótt illeték figyelmen kívül hagyása nem lehetséges csak azért, mert azt összecszerűen nem jelölte meg a költséget igénylő fél.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Alperesi álláspont szerint az elsőfokú bíróság helyes rendelkezést hozott a perköltség vonatkozásában, a felperes által felszámítani elmulasztott költséget nem lehet felperes javára figyelembe venni. A felperesnek kifejezett nyilatkozattal kellett volna felszámítania az általa

lerótt illetékekkel kapcsolatos költségigényét. A Pp. 82. § (3) bekezdés rendelkezése e körben mérlegelésre nem ad lehetőséget, a rendelkezés egyértelmű, hogy a felszámítani elmulasztott költséget nem lehet figyelembe venni.

Az ítéltábla döntésének indokai

[23] A felperes fellebbezése alapos.

[24] A jelen peres eljárásra a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) rendelkezései az irányadók. A Pp. 370. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés során milyen körben bírálhatja el az elsőfokú bíróság ítéletét. A felülbírálati jogkör az adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, amely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének a megváltoztathatóságát. A Pp. 369. §-a a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg, és azt is szabályozza, hogy a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Alapvető, hogy a fellebbezés okát és annak indokait a félnek egyértelműen meg kell határoznia és ezzel kell kijelölnie a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §). Mind a fellebbező félnek, mind ellenfelének tisztában kell lennie azzal, hogy milyen okból, az elsőfokú eljárás konkrétan milyen cselekményeit sérelmezve terjesztette elő a fellebbezést, és csak ez jelölheti ki a másodfokú jogvita kereteit, az ilyen tartalmú fellebbezés, illetve ellenkérelem alkalmazkodik a tisztességes eljárás követelményéhez.

[25] A fellebbezés tartalmát illetően az új Pp. rendelkezései szerint továbbra is a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat során a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt rendelkezést vagy annak valamely részét mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. § b) pont], továbbá azt az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést is meg kell jelölnie, amire a fellebbezését alapítja [Pp. 371. § d) pont].

[26] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperest terhelő elsőfokú perköltség összegének 2 273 800 forintra történő felemelését kérte. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a fellebbezési kérelmére lerótt 112 800 forint fellebbezési illeték és az ügyvédi munkadíj megfizetésére, a másodfokú eljárásban felmerült költségei megtérítéseként. Vitatta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy megjelölve külön kellett volna felszámítani az alperestől igényelt perköltségek között az általa lerótt eljárási illetéket, külön tekintettel arra, hogy annak megfizetésére az elsőfokú bíróság hívta fel a költségkedvezményre irányuló kérelmét elutasító végzését követően, azaz tudomással bírt e költségelem felmerüléséről.

[27] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának [54] bekezdésének utolsó fordulataiban megállapította, hogy a felperes javára egyéb költséget, így a lerótt eljárási illetéket a perköltség keretében nem tudott figyelembe venni, mert azt a felperes nem számította fel, ezért azt a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján nem lehetett a javára értékelni.

[28] Az ítéltábla nem osztja az elsőfokú bíróság ezen álláspontját.

[29] Az elsőfokú bíróság keresetlevelet visszautasító végzése folytán ismételtan előterjesztett kereset alapján indult eljárásban az elsőfokú bíróság felhívását követően a felperes által előterjesztett pontosított keresetlevél II.2.1. pontjában (a kereseti kérelemben) a tőke és késedelmi kamat megfizetésére irányuló kérelmet követően a felperes akként nyilatkozott, hogy kérte „a perrel felmerülő *költségeimet* is”. Ezt követően akként fogalmazott „A perköltség körében az ügyvédi munkadíjat az általános szabályok szerint kérem megállapítani azzal, hogy a jogi képviselőm nem áfa alany.”

[30] A felperes előbb idézett kereseti kérelmére figyelemmel az ítéltábla kiemeli az alábbiakat.

[31] A Pp. 80. §-a szabályozza a perköltség fogalmát, amely szerint a perköltség a félnél a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült minden költség, ideértve a bíróság előtt történő megjelenéshez szükségképpen felmerült keresetkiesést is.

[32] A Polgári perrendtartás tehát a perköltséget összességében és egyes számban határozza meg, amelyen belül többfajta költsége merülhet fel a félnek. Ezt összevetve a felperes keresetlevelének megfogalmazásával a felperes perköltségeinek a megtérítését kérte, azaz jelezve, hogy perköltségigényén belül többfajta költsége megtérítésére, vagyis más költségelemekre is igényt tart, eleget téve ezzel a bírói gyakorlat által támasztott követelmény-minimumnak (BH2022. 46 számú eseti döntés).

[33] Ezt követően a keresetlevelét akként folytatta, hogy a perköltség körében az ügyvédi munkadíjat milyen módon kéri megállapítani. Ez a nyelvtani megfogalmazás önmagában félreérthető lehetne, hiszen – ahogyan azt elsőfokú bíróság is értelmezte –, csupán az ügyvédi munkadíj felszámításaként is értékelhető a kérelem; ugyanakkor az a nyelvtani értelmezés sem kizárt, hogy a perköltség körén belül – a többi, a felek és a bíróság által is ismert felmerült költségelem (jelen esetben a lerótt elsőfokú eljárási illeték) mellett – az ügyvédi munkadíjat milyen módon és összegben kívánja érvényesíteni a felperes.

[34] Az ítéltábla értelmezése szerint ezen látszólagos ellentmondást egyértelműen feloldja az az előbbieken idézett megfogalmazás, ahol többes számban, a perköltségigényeinek megtérítéséről nyilatkozott a felperes. Ennek tükrében tehát „a perköltség körében” megfogalmazás csak úgy értelmezhető, hogy a perben felmerült, és igényelt költségek közül az ügyvédi munkadíjat miként kívánja érvényesíteni a felperes, de emellett természetesen más perköltsége, így a bíróság által is ismert illeték megtérítését is kéri. Kétségtelen, hogy a Pp. 81. §-ához fűzött kommentár leszögezi, „abból, hogy a perköltség megtérítési igény nem része a keresetnek, következik az is, hogy az anyagi pervezetés hatóköre a perköltségigényre nem terjed ki”, azaz az elsőfokú bíróságnak nem kellett e körben anyagi pervezetést gyakorolnia, ugyanakkor amennyiben számára a keresetlevél megfogalmazása nem egyértelmű vagy félreérthető volt, e körben hiánypótlásra, illetőleg pontosításra hívhatta volna fel a felperest.

[35] Helytállóan hivatkozott arra a felperes fellebbezésében, hogy az illeték megfizetésére irányuló kereseti kérelmében nem jelölte meg összegszerűen a követelt illeték összegét, azaz nem számszerűsítette ezt a követelést, ugyanakkor a kötelező erejűnek nem tekinthető, a bírói gyakorlat számára azonban mégis iránymutató CKOT 2019. november 28-án elfogadott 5. számú állásfoglalása szerint az igényérvényesítés a köztudomás szerint együtt járó költségek külön megjelölése nélkül is elfogadható. Jelen ügyben – a keresetlevél megfogalmazására figyelemmel – a perindításkor lerótt illetékre is ez az értelmezés vonatkoztatható.

[36] Az előbbiek folytán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezését megváltoztatta, és az alperes perköltségfizetési kötelezettségét 2 273 800 forintra felemelte.

[37] A felperes helytálló fellebbezésével szemben az alaptalan ellenkérelmet előterjesztő alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében köteles a felperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére, amely a felperes által lerótt 112 800 forint másodfokú eljárási illetékből, valamint a felperes ügyvédjének munkadíjából áll, aminek mértékét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

[38] A fellebbezést az ítéltábla a Pp. 376. § (3) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2025. február 28.

Dr. Hámori Attila s.k.

a tanács elnöke

Dr. Dobler László s.k.

előadó bíró

Dr. Tolna András s.k.

táblabíró